

Vredništvo:

na Travniku št. 271. I. nadst. (one
strani tudi za razpoložljivo listo).
Prjemajo se za plačilo vsakoraj
na ostanila tudi v naslednjem
letu.

Plača se za vsako nalogo vrsto
5 kr., do se ostanilo samo
enkrat nalogo, do dvakrat, 8
kr., do trikrat, 10 kr. a. v.
Povrh tega še vsak krat 50
kr. za štampilj.

DOMOVINA.

LIST

Izhaja vsak petek.

Naročnine v poštno vrednoba
za celo leto 2 gold., za pol leta
1 gold.

Naročnina plača in reklamacija
naj se pošljejo vredništva.

Posamni listi se prodajajo v
Gorici pri bukvarji g. Šoharji
na Travniku po 4 solde.

posebno za primorsko-deželno, pa tudi sploh slovenske zadeve.

Na

„Domovina“

za drugo polletje 1867

naj blagovolijo naročiti se listi č. naročniki, kateri so samo za prvo polovico tega leta naročnino poslali. Ogla-
sajo naj se pa brž ko morejo, da bomo vedeli, koliko izpisov dati natisniti in da ne bo zmešnjav pri razpoš-
tovanju. — Ako novi naročniki tudi dosedanjih listov žele, imamo še vseh po nekoliko, razen tretjega. —

„Dom“ velja (za vse naročnike enako) en goldinar a. v. za pol leta. (Dasi ne radi, prejemamo ven-
dar tudi naročnino za celotno leto (50 soldov)).

Za naročilne liste morajo naročniki poštnino sami plačati. *)

„Dom“ bo tudi v prihodnje na tihem, brez hrupa in bahanja, svojo njivo po svoji šegi oboravala! —

Na tisti kor, ki ga je do sedaj preoral in osegala (pognosili so ji ga dobri prijatli), sme se zadovoljna nazaj
vratiti. Dovolila sicer želez njena še ni, kaže pa prav lepo. Kaj je „D.“ v tem kratkem času, kar izhaja, njim,
kterim je posebno namenjena, to ve vredništvo in odpravnništvo naj bolje; kar se ni, pa gotovo bo. Škoda nam
bode, da se naš lemež večkrat oklepa, da se včasih pred naše drevo štirka vpreže, da bo vzled globokejšega
oranja žito naše čedalje črstejše in brstnejše.

Vse č. podpornike — bodi, da so nam s peresom, z besedo ali z naročenjem na „D.“ pomagali,
in katerim se ob enem za dosedanje blagovoljno pomoč lepo zahvalujemo, prosimo tudi še za v prihodnje, naj nam
zvesti in stanoviti ostanejo.

Vredništvo.

OGERSKO KRONANJE.

II.

Kar se tiče o kronanju ogerskem cerkvenega opra-
vila, omenili smo v poslednjem listu samo sploh, kaj
da se je v farni cerkvi v Budi opravljalo, ta pot
hočemo pa tudi še ob kratkem popisati, kako da se
je opravljalo. — Važno so besede, s katerimi primas
pred altarjem klečečemu cesarju svetega Štefana meč
izročuje. Vtisniti mu ga v desnico golega govori:
„Prejmi po naših, da si ravno nevrednih, pa v name-
stovanje ss. apostelnov posvečenih rokah z altarja v-
zeti meč, kateri ti je kot kralju podeljen, in po naši
blagoslovilni službi za brambo svete cerkve Božje od-
menjen“. Potle ga vtakne nazaj v nožnico. Kedar pri-
mas s pomočjo škofov — strežnikov in dveh dvornih
častnikov Nj. veličanstvo z mečem opazava, reče (s sve-
topisemskimi besedami): „Daj se opasati s Svojim me-
čem nad stegnom Svojim, naj mogočnejši, in pomni,
da svetniki niso z mečem, ampak z vero premagavali
kraljestva“. Ko je cesar z mečem uni krat omenjene
tri mahljeje storil, je zagrmel od zunaj pozdravilni strel
in spremljajoči ga „eljen“. — Vtakniti meč v nožni-
co, poklekne Nj. vel. zopet na naj višjo altarno stop-
njico, in sledilo je djanje, po katerem se vsa svečanost

imenuje, namreč — kronanje. Vsi pričujoči vstanejo v
tem pomenljivem trenutku; knez-primas je globoko gi-
njen, da se komaj premaguje, ko Nj. veličanstvo krono
na glavo položivši blagoslovečo desnico povzdigne re-
koč: Accipe Coronam Regni! Izročevaje brž potem dr-
žavno jabelko in kraljevo palico govori: „Prejmi pa-
lico kreposti in resnice, ter vedi, da imaš dolžnost
pobožne (poštene) božati (t. j. rahlo z njimi ravnati),
krivične pa strašiti“. In zopet se odmeva od zunaj
strel; zdaj namreč peljejo Njihovo veličanstvo, ki ima
že vsa znamenja kraljeve časti na sebi, na pravi tron *).
Naprej gre kraljev klicar s palico, 11 bandernikov ali
zastavonoscev, in mnogo dvornih dostojnikov; na desni
in na levi pa spremljata ga knez-primas in nadškof
kaločki, za njima vsi drugi škofje. Na tronu stoječe-
ga vmeti primas slovesno rekoč: „Stoj in drži odalej
mesto, ki se je do sedaj po očetovem nasledstvu imel,
imej je kot od Boga podeljena po pooblastenji vsegamo-
gočnega Boga“ itd. In to je trenutek, ko je tudi v cerkvi
pričujočim pripuščeno svoje do sedaj vklenjene občut-
ke oprostiti in navdušenosti vajeta spustiti. Prvi, ki s
klobukom mahajo pozdravi kronanega in vmetenega
vladarja, je minister-predsednik, grof Andrassy. Skoz
več minut se na to razlegajo gramoviti „eljen-klicji“
po cerkvi, in med brezštevilno množico pred cerkvijo.
Bobni ropotajo, trobente bučijo in ko začnejo se le
topovi s trdnjave na vse strani raznašati srce povzdi-

*) V naročnem blanketu, ki smo ga z današnjim listom č. na-
ročnikom razposlali, naj se zbrže, prosimo, v 5. vrsti od zgoraj beseda
„Januarja“ in zapiše „julija“. Stari naročniki denjeje v naročnino
pomoč lahko tudi ene natisnjene zbirke (če treba, popravišeno). Vr.

*) Do sedaj je staj na vzvišenem odru na listni strani. Vr.

gajočo novico, da je ravno kar minil trenutek, ko je na posvečeno glavo postavnega kralja položena bila sveta krona deželna, gotovo ni ga v Buda-Peštu človeka, da ne bi v tistem hipu zavpil: Živio kralj! živio Franc Jožef I.!

Zdaj pride kronanje presvetle cesarice na vrsto.

Nj. veličanstvo cesar vstane in pristopi k altarju.

Cesarica s spremstvom s hišno krono na glavi jo bila do sedaj ves čas na tronnem stolu (kjer popred cesar.) Prvi njen dvornik, grof Königsegg, sname ji rodovinsko krono z glave, ter pelje jo k altarju; na strani sta ji dva škofa, za njo 3 dvorjanko. Cesar prosi primasa, naj bi presvetlo njegovo sopružno kronal in se nazaj na svoj prestol vrne. Cesarica poklekne na spodnjo stopnjico altarna, in v tem ko se čez njo litanije molijo, vzamejo cesarju krono sv. Štefana z glavo in položijo jo na altar. Po litanijah je primas Nj. v. cesarico na desnem ramenu in na medplečji s sv. križmo pomazilil. Ko so jo zad za altarjem obrnili, pride in poklekne zopet na spodnjo stopnjico. Škof vesprimški ji dene zdaj rodovinsko krono na glavo. Na to vzame predsedn. minist. grof Andrassy cesarjevo krono z altarja, da jo primasu, kateri jo drži s pomočjo grofa Andrassy presvetli cesarici nad ramenom tako, da se ga rahlo dotakne, pa jo brž zopet umakne in ministru nazaj da. Gr. Andr. jo nese k tronu cesarjevemu in dene mu jo s pomočjo enega višega dvornika zopet na glavo. — Cesarici podaja med tim primas kraljevo palico in zlato jabelko ter pelje jo s popred omenjenim spremstvom k cesarju na tron, krog kterega se škofje, dvorniki in dvorjanko vstopijo.

Med streljanjem in zvonjenjem vseh zvonov se zapoje zdaj „Te Deum“. — Po nekaterih manj pomenljivih segah začne knez-primas sv. mašo nadaljevati. (Vse to, kar smo popisali, je bilo namreč po grednih molitvah, po listu Vr.) Sv. evangeli posluša cesar s kralj. palico in zlatim jabelkom v rokah stoje; po evangelijski pa ju odda. Evangelijske bukve nesejo k cesarju, da jih kušne. — Pri darovanji da primas obema veličanstvoma božjo mizico poljubiti in darujeta vsak svoj nalašč za to priliko kovani denar, veljač 30 cekinov. — K začetku tihe maše vzameta dva škofa eden cesarju, drugi cesarici krono z glave v znamenje ponižanja, ker se bliža povzdigovanje. Med povzdigovanjem nagnejo kraljeve znamenja tisti, ki jih držijo; kdor ima meč, nagne ga do tal; banderniki so pripognili svoje bandere tudi tako; in klicar, ki je imel ves čas svojo čudno kapo na glavi, sname jo zdaj in nagne klicarsko palico. — Po *Agnus Dei* ste Nj. vol. križ miru poljubili. Nar zaminivejše je pa to, da se cesar in cesarica ta dan pod obema podobama obhajata. Po obhajilu se jima denete kroni zopet na glavo in cesarju tudi ona znamenja v roke. — Ob 10. uri je bila maša končana.

(Dalje prih.)

DOPISI.

Iz Černič. 10. junija. Slavna „Domovina“! Ne zameri mi, ako se predrzujem tudi jaz, ki sem le malo v šolo hodil in za tega voljo v izobraženosti zaostal, misli svoje v tvoje naročje položiti. Dobro vem, da ljubiš ne le omikanih, temuč tudi priproste sinove slovenske, posebno pa take, ki bi se bili radi izobraževali, pa jim okolščine pripustile niso; in da si prizadevaš, kakor kloča piščeta pod peruti, vse v svoj krog in svoje varstvo spraviti. Rajske veselje mi je navdajalo srce, ko si prvič beli dan zagledala in z milo krepkim glasom vse tvoje sinove, posebno pa Primorce k sebi vabila in jim obetala, da jim boš kakor prava zvezda po temnih potih svetila. Za tega voljo si se mi močno prikupila; globoko v srce sem si vtisnil tvoje lepe uke in navete, ki jih iz tvojega bistrega vira marljivo zajemam. — Pogostoma se snajamo pri naši

materi „čitalnici“, v kateri marljivo prebiramo časnik in druge podučne ali razveseljevalne bukve, iz katerih kakor čbelice dušno in telesno hrano zrakamo. Zraven tega se pa pogovarjamo in posvetujemo, po kakem načinu bi se marsikatero napako v naši vasi in njeni okolici dale zatreti in lepe in koristne naprave na njih mestu vpeljati. Svetoval sem jaz že večkrat odbornikom naše čitalnice, da naj bi se umetno petje napravilo, kar pa ni niser lahko, posebno na kmetih ne; to tudi sam priznavam. Ako pa okolščine in posebnosti naše vasi bolj natanko pregledamo, bomo spravedeli, da se v tem ozirom lahko marsikaj zboljšati da. Tukaj v naši vasi imamo precej mladenčev, ki imajo ne le prav lepih in vbranih glasov, temuč tudi veselje, se petju učiti; zadovoljno bi se vsak večer eno ali pol ure poduka v petji vdeležili. Dalje imamo posebnega organista in posebnega učitelja, ktera sta dobra rodoljuba in vneta Slovenca in v petji dobro izurjena. Oba dva sta v marsikotrem obziru že veliko dobrega za našo čitalnico storila; kaj, ko bi se tudi petja lotila? Organistu bi to tudi še posebno koristilo; kajti ne bi mu bilo več treba v cerkvi samemu peti. Imeli bi pa potem ne le v cerkvi lepo petje, temuč tudi v čitalnici, kar bi bilo organistu na čast, ljudstvu pa v veselje. Petje je nebeški dar, ono povzdiguje sree sloveško v neizmerno visodnino in ogreva in budi v njem blage in nježno čute. Ako je človek žalosten, razveseli ga, in misli njegovo in željo v lepšo doželo vznaha; za tega voljo ne smemo prezreti visoke koristi, ki nam jo požahnjeno petje rodi. In kdo bi ne želel tudi, da bi se ponočno riganje kmečkih fantov v vbrano in pošteno petje spreobrnilo? Saj tudi p. v Tominu niso imeli pred nekoliko leti petja. Ko so pa čitalnico osnovali in ko so se jela zbužati narodna zavest, začelo se je čislati tudi petje, tako da so v kratkem na tako stopnjo v petji dospeli, da tomlinske pevce zdaj povsod hvalijo. Zatorej na nogo Slovenit da to dosežete, kar ste do sedaj zamudili. — Še veliko reči imam na srcu, ktere ti bom ljuba „Domovina“ odkrival, ako ti je drago *) da se nekatere nerodnosti, ki se vedno še sem terte nahajajo, poravnajo in da se nekteri „srovenci“, kakor si ti uni krat rekla, v prave Slovence prerodijo.

Janez Ambrožič.

Iz Vertojbe pod Gorico 17. jun. J. C.

Kakor je obče znano; prizadene obdelovanje trti in reja svilnih črvičev res precej truda, dasi ne toliko časa in stroškov, donaša pa tudi, ako pridelek dobro vrže, stotero plačilo. Blagor kraju, blagor sosesi, blagor gospodarju, kteremu Bog ta dva pridelka blagoslovi; očitno se utrjuje na vseh štirih voglih blagostanje njegove hiše. Žali Bog, pa se gnezdí ona nesrečena plesnjevina že nekaj let po grozdji, ter pokončuje zlatorodna jagoda; in po podčih razsaja bolezen svilnih črvičev (kavalirjev), ki ves trud in znoj (pot) ugonobuje. Zatorej nastaja dan na dan večja potreba, dan na dan večja revščina. Da bi toma nemilema roparicama deželnega blagostanja pot zaprli, belijo si mnogi ves čas glave; ali majhino in malo zdatno je njihovo prizadevanje in trud njihov. Kar se svilo tiče, ni druzega pripomočka, črviče bolezní obvarovati, kakor da si prikrbi vsak do za časa zdravo seme. Kakor se je na več krajih potrdilo, je seme s Krasa in iz gornje ipavske doline nar zdravše. Nekteri Vertojbanci, St. Andrežnje, Prvačkoyci itd. so si kupili semena iz omenjenih krajev in zadeli so jo. Jaz poznam nekatere, ki imajo črez 3 cente galete, kar je za kmetovavec zlasti lotos, ko je galeta tako draga, lepo število in lep dobiček. — Zatorej ne držati križem rok, ampak pomagati si, in Bog bode pomagal!

*) Prav drago. — Kar ste danes o petji pisali, je jako važno. Brez lepega, požahnjeno petja v cerkvi in zunaj cerkve ni jo, rekli bi, omakol.

Kaj pa niso ljudje že poskušali, da bi trno bolezen odvrnili? Bolili so si res, kakor že v marsikakem obziru tudi tukaj glavo, da bi ta strup zlato kapljice razdijali, in ne brez vpeha.

Pred kakimi 10 leti se je pokazalo, da škodi žveplo naj bolj tej bolezni. Začeli so tedaj po raznih krajih gospodarji grozdje z žveplom kaditi; ali kmalu se je pokazalo, da se še žveplo ne splača z vinom, ki se boleznimi reši. Opuščalo se je torej skoraj povsod kajenje. Jez pa menim, da so ti taki gospodarji prehitro obupali. — Prešlo leto sem bil pri nekem posestniku v Verši, kako 3 ure pod Gorico, v Lahih, in se prepričal, da se dá trna bolezen, ako se o pravem času in večkrat grozdje z žveplom kadi, skoraj popolnoma zatreti, da se jagode zdravo ohranijo. Gospod L. B. (omenjeni posestnik) je pridelaval, preden je grozdje žveplil, samo kakih 15 do 20 kvinčev vina, sedaj, ko ga kadi, ima vsako leto nar manj 400 kvinčev. Kakšen razloček! Kako pa dela, da mu trta toliko da? Brž, kadar grozdje očvete, vidiš vse njegove kmete od grma do grma z meličem v rokah hiteti in kaditi; kadijo pa ne le samo grozdja, ampak tudi glave trne. To se ponavlja okoli 10. in zadnje dni meseca julija (svetega Jakopa) in okoli 15. avgusta.

So vendar nakupi in pripravi si sam žeplo g. B. ter je med svoje kmete razdeli. Želeti je tedaj izšel, da bi tudi naši goriški gospodarji in okoličanje tega gospoda in eploh laške posestnike posnemali; s tim bi bilo gospodu in kmetu iz pregostih stisk pomagano, in ne bi se tako pogostoma slišalo toženje in jaykanje: Kaj bo z nami, ako se kaj ne popravi?

IZ RIMA.

Potopisna črtice.

(Pis. Ivan Kumar. *)

(Dalje; — gl. l. 24)

V Rimu 9. jun. t. l.

V Loreto so nas zopet stlačili v voz, ki nas je imel zanesti v središče sveta — v Rim!

Oz Apenine je hrčalo, sikalo in žvižgalo, pihalo, drčalo in ropetalo, da je bilo kaj; hlapec je hotel pokazati, da pozna svojo dolžnost: pripeljati nas brž ko mogoče v večno mesto, do cilja našega potovanja. — Na prvi rimski postaji so naju, mojega tovarša in mene, iz voza II. v voz I. vrste proložili, pa še zdaj ne veva zakaj. Znabiti, da so naju imeli za „monsignora“ in da so mislili: tema se spodobi vsaj na papežvih tleh I. vrsta. Da so naju morebiti za monsignora imeli, posnel sem iz tega, ker so naju enkrat tako nagovorili. Tudi moram tukaj še to pristaviti, da so naju imeli za Španjola; zakaj? je težko uganiti. Morebiti, da so naju sodili (saj tako oparjena kakor Španjci vendar nisva) po najnem govorjenji. Govorila sva namreč včasih tudi furlanski, in to narečje je bilo najnim sopotnikom — jezikoslovcem baskovski jezik! Ker sva pa — kot prava Goričana — tudi slovenski, italijanski in nemški govorila, sva morala biti po sili — misijonarja! Jaz sem se smejal, da me je trebuh bolel; ljudi pa sem pustil pri njih mislih; saj niso nič slabega od naju mislili. Nar bolj pa so se sopotniki nama čudili, ko sva slovenski govorila. Ali so imeli to za kitajski ali kateri drugi jezik, ne vem; to pa sem zapazil, da so naju spoštljivejše poslušali, kot naši neslovenski domačinci v Gorici. —

Pretekli petek (7. junija) en hip pred 10. uro dopoldne sva srečno došla v krščanstva glavno mesto.

Tu v Rimu naju je že čakala pripravljena najna soba zraven „Anime“. Kar da sva si enmalo prašeno obleko otresla, vdarija jo naravnost v srce rimskega mesta; v cerkev sv. Petra. Kaj češ, da naj ti o njej pišem, ljuba „Domovina“? Kakor sem popred zatrl ob-

čutke, ki so me obhajali, ko sem se mestu bližal in v prvo po rimskih ulicah peljal, tako tudi ta vox in fauci-bus horet, črke pa v peresu. Zadosti naj ti bo to: Kar koli sem od te preslavne svete veže od mladih dni slišal, bral ali v podobah gledal, in kar si je kedaj moja fantazija velikankega mislila, vse presega ta orjaški spominček nuna in vero človeške; pač popolnoma vreden je, biti središče vesoljnega sveta. Veliko sem pričakoval, veliko veliko več našel! Šlo pa mi je pri tem prvem ogledu le samo za to, da sem si površno vsaj glavne obrise v spomin vtisnil; zapustil sem sv. Petra dom trno sklenivši, oblekavati ga zopet o vsaki priliki, kolikorkrat bom utegnil. — Iz cerkve sva se podala v vatican in naravnost v predsoba sv. Očeta. Čakala sva kake pol ure — izpolnil se je nama namen, ki ga ima gotovo vsakteri, kdor v Rim potuje; — videla sva jih, čast in slavo našega stoletja, — neumrljivega Pija; šli so skozi dvorano v tako imenovane „loggie“. O tem svetem starčku kaj pisati, — tudi ko bi mi, vsemu osupjenemu, mogoče bilo, misli in čutilje svoje zbrati in primerno obleči, — bilo bi v zgodovine morje kalno vodo nositi. — Včeraj (8. t. m.) sva ogledala *Pantheon*, *Kapitol*, *Kolosseum*, kjer so gladiatori svoj žalostnega spomina „Caesar, morituri te salutant“ izrekavali (Oh kako ponižavanje in oskrunjanje človeštva!) V Kolozeji so namreč sužni, k smrti obsojeni hudodelniki in pozneje, o času preganjanja krščanstva, pa kristjani borili so z zvermi. Videti, kakó so zverine ljudi razmesarile, bilo je spahenim (ajdovskim) starim Rimljanom nar slajše veselje! Ko sem stal tam na sred „arene“ (bojnega tega gledišča), spominjal sem se živo živo velikega antiohijskega Ignacija. — Pregledala sva tudi *mamertinsko ječo*, v kateri sta bila ss. načelnika aposteljnov. To so grozopolni prostori! Padel sem, kakor drugi, na kolena in vdira so se mi solze; ves ginjen sem bil in nisem mogel zdržati se jih, kakor tudi moji tovarši ne. Peter in Pavel v tej tesni, temni, ulažni ječi in tam-le na unem kraju poslopja — Neronovo! — Kako različet! (Konec prih.)

DOMAČE VESTI.

a. Cerkevne.

Kakih 30 let je že, kar so se poganjale nektare poleg Soče raztresene vasi *gorenjevaškega* vikarjata (v kanalski fari), da bi si smele zidati najneste stare bogate kapelice sv. Ahacija novo prav potrebno večjo cerkvo. Vozel starih zadržkov so naš prč. viši pastir, v znani svoji skrbljivosti in prizadevnosti za dušni prid tudi nar manjše in še tako odležne vasice, prerezali s tim, da so dovolili, naj se cerkev s cerkvenim premoženjem (sv. Ahacija) zida. Zidarsko delo — cerkev in zvonik — sta prevzela znana stavbnika gg. Martinuzzi in Rossi za 6400 gold. — Posvetiti se ima nova cerkev sv. Ivanu Krstniku. Na njegov god, 24. t. m. položi dekan Kanalski, p. g. Andr. Wolf slovesno temeljni kamen. Še to leto ima priti cerkev pod streho, k letu pa mora biti že vse dovršeno. — Brž ko bo tudi še duhovnišnica in šola narejena, napravi se pri sv. Ivanu v *Plavč* nov vikarjat.

— Tudi v *Kronperku* (v solkanski fari, okolici goriški) so glavni zadržki že premagani, in delajo se priprave za zidanje *nove cerkve* na sredi dotičnih vasic. V *Kronperku* bomo imeli tudi nov vikarjat. —

— *Šnarija* (na Ipavskem) so na faro povišane. Konkurz je razpisan do 31. julija t. l.

Na poti v Rim je bil predvčeranjem tukaj in je z Nj. eksc. flegm. grofom I. Coronini-jem prč. kn. nadškofa, zavode, cerkve itd. obiskoval škof temešvarski prč. g. Bonaz; bil je pa že pred nekimi leti onkrat nadškofov gost.

*) Včeraj smo dobili tudi list iz Neapolja; priobčimo ga v prih. listu.

b. Raznolere. (Slovenski časnik)

Iz Gorice. Na sv. Petra in Pavla dan (28. jun.) ob 6. uri zvečer bo na Travniku tombola; prva oloquinca dobi 60 gold., druga 40 g., tombola pa 200 g. a. v. Liatki so na prodaj po vseh loterijskih nabiralnicah, po kavarnah, in tisti dan, ko bo igra, tudi na Travniku (in sicer to do zadnjega hipa). — Čisti dobiček je odmenjen mestnemu zavodu zapuščenih otrok, kateri je pol-pora gotovo potreben in vreden; potreben, ker nima zalogo in se večidel z milodari vzdržuje, vreden pa, ker je za našo mesto neprecenljiva dobrota in ker je v malo kakem drugem institutu odgojevanje vzrejanecv namenu njihovega tako primerno, ko tukaj. — Po tomboli bo igrala mestna banda.

Obdinskemu tajniku v Kanalu, gosp. Feliksu Vittori-u, iskrenemu Slovincu, je podelil prvi cesar slati zazluzni križ za trud in prizadevanje njegovo o lanski vojski.

DRŽAVNI ZBOR.

V ponedeljek 17. t. m. je imela zbornica poslancev prvo sejo po vinkoštnih praznikih in po ogerskem kronanju. Predsednik dr. Giskra povabi zbor naj bi njegova pooblastil, da ambo nadvojvodu Albrehtu zbornično pomilovavno sočutje zavoljo smrti njegove hčere, nadvojvodinje Matilde osebno naznaniti. (Zborniki pritrdijo). — Nadalje priobčuje predsedn. da je bila deputacija zbornična, ki je bila šla v Budo h kronanju (20 zbornikov) povsod in vsakrat, kedar se je uradno svečanosti vdeležila, uljudno in odlično sprejeta. — Na to nasvetuje dr. Mühlfeld: Visoka zbornica naj sklene, da naj bi se načrt verske postave (zastran postavnega značenja vseh raznih verskih spoznav v državi), ki jo je bil poseben odsek že v prvem sejnem tečaju prve volitve dobe državnega zbora predložil (in ktera ni bila prišla takrat na dnevni red) zdaj v pretres vzeti, in naj bi se v ta namen posebnemu odseku v naprejšnji pretres izročila. (Mnogi podpirajo ta nasvet. — Pride o svojem času na vrsto.) — Potem predloži vojskni minister, feldmaršallajtnant John dvoje načrtov: zastran vojne bramba in zastran občne dolžnosti vojaške službe, da se bote ustavno obravnavali. Pridal je g. minister tema načrtoma tudi cesarski ukaz od 28. dec. 1866 zadevajoč neke poprave v postavi zastran nabiranja vojake v (rekrutovanja) od 29. sept. 1858, češ, da ker so določbe tega ukaza po bistvu enake v brambnem načrtu zapopadenim, bode veljalo, kar sklene zbornica zastran brambne postave, tudi zastran ukaza od 28. dec. 1866, in da, če se brambni načrt zavrže, bo zavržen z njim tudi decembern ukaz. *) (Ta predlog je bil z velikim veseljem sprejet.) — G. minister Beust je tudi četvero prav važnih načrtov predložil: 1.) Načrt postave zaradi tistih popravkov v glavni postavi zastran državnega zastopstva od 26. febr. 1861, kateri so potrebni vsled poravnave z Ogorskimi (zavoljo dualizma); 2.) načrt postave zadevajoč odgovornost ministrov (da namreč, če po ustavi in po postavah ne delajo, jih zbor lahko toži in obsoditi da); 3.) načrt post zastran (2) delegacij, ki imajo obravnavati skupne zadeve (ki jih imajo naše slovansko-nemško z ogerskimi deželami). — Velik hrup je bil to dni zavoljo trdnjav, ki jih je mislila vlada okoli Dunaja zidati Ker bi to delo kakih 1 milijonov gold. stalo in se je imelo že letos 5 mil. potrositi, vlada sama pa brez privoljenja drž. zbora nikakih stroškov delati ne sme, zato se je na prošnjo dunjskega mesta zborničin odsek za prošnjo vladnemu namerjanju ostavil. In v ponedeljek se je zboru naznanilo, da je Nj. vel. po nasvetu ministerstva u-

*) To je tisti ukaz, zastran kterega so unidan vsi deželni zbora, kajti, da naj bi se začelo ob moči, dokler ga državni zbor ne odobri ali popravi. V prošnja se je ni davno reem dež. zborom odbila.

kazalo, da naj se že začeta dela brž ustavijo, dokler to zadeve sbor skupni ustavno ne obravna. — Nazadnje je zbor pretresel in sprejel vladin načrt postave zastran parlamentarne ravnave v državnem zboru, kedar gre za raspravljanje obširnih postav. — O vseh vladnih predlogih kakor tudi o Mühlfeldovem nasvetu bomo imeli priložnost še marsikaj povedati in pojasnovati takrat, kedar pridejo v zbornicah na dnevni red. — V seji 18. t. m. je povedal predsednik, da je povabil češke poslance, kateri niso prišli v zbor, da naj pridejo, če ne, da bo veljalo to, kakor da bi se bili odpovedali poslanstva in da se napravijo nove volitve. *)

6. t. m. je umrla po grozilih bolečinah nadvojvodinja Matilda, o kateri smo unidan povedali, da se je bila opékla. Pogreb je bil v torek 11. t. m.

Mesto Reka, o kterem se zdaj vsak hip v časnikih kaj bere, šteje 12. 600 stanovavcev; med njimi je Hrvatov 11. 600; Italijanov 691, madžarov 70, Nemcev 52, Čehov 48, Angležev 13, Francozov 10, Judov 88.

Mariborski „Slovenski Gospodar“, ki je izhajal do sedaj dvakrat na mesec, bo izhajal od julija naprej vsak teden. Cena mu je s poštnino vred za celo leto 3. gold., za pol leta 1.50, za 1/4 l. 80 sold.

Uradni oznanilnik:

Edikt 24. jun. bo pri o. k. gozdarskem uradu po drabi na prodaj erarsko zemljišče imenovano Rafut z g. adom goriskim, 558 □ orolov.; cena 550 gold. a. v. — Ponudbo z vlogo se sprejemajo do 22. jun. — Pri o. k. okrajni sodnji v Komnu se bo 12. jun., 12. jul. in 14. avg. oddajalo po drabi neke imeje Antona Pangas-a iz Tuhelj, cenjeno 660 g. 80 a. — 1. jul. 1. avg. in 2. sept. Anton Ušaj-ovo premoženje v Šempasu, cenjeno 724 gold. pri o. k. sodnji za okolico gorisko. — 6. jul. 6. avgusta, in 7. sept. t. l. pri o. okr. sodnji v Kanalu premoženje Andreja Brezavšček-a iz Gornji; — 3. jul. t. l. pa premoženje Jož. Blazina-vo v Gabrovici, pri okrajni sodnji v Sežani. (Služba učiteljska) za italijansko družbo, do s kterim drugim predmetom na viši realki v Gorici jo do 15. julija t. l. razpisaha; plača 735 gold. a. v.; učni jezik nemški.

Galetna cena v Gorici

v prvi polovici tega meseca.

Nar lepša in boljša po 2 gold. 10 s. do 2 gold. in 40 s.; srednja 1:75 do 1:95; slabejša po 1:40 do 1:50; srednji kup vseh treh sort tedaj 1:70 do 1:96 in nekaj čez.

Borsni kurs na Dunaji 19. junija: Metaliques 60:75; narodno posojilo 70:70; London 125:15; adžjo srebra 122:25; cekini 5:92. —

Loterijske številke zadnjč. vžig-jene: V Trstu 13. junija 47, 87, 17, 88, 22. — Prihodnje vžigavanje: V Trstu 26. junija; v Gradcu in na Dunaji 3. in 17. julija t. l.

Listnica vredništva. G. Fr. B. v K. — Prejeli tudi drugi apl. O priliki portulimo vsled Vašega dovoljenja, kar se nama bo zdelo primerno. — V v. Cr. Pregledali smo Vaš dopis še enkrat. Zgodovinske črtice se nam ne zdijo izanesljive; drugo pa ne dovolj zanimivo. Prosimo za kaj drugega.

G. # v St. S. Za ta list prepozno (29/6) došlo; imeli smo (zavoljo praznika) že vse in še preveč nastisnjenega. Za prih. list pa bo že zastarano; kaj ne? — Cetera ad notam.

*) Nadalje o državnem zboru v prihodnjem listu. Zavoljo pomembnejšega prostora nismo imeli tudi „politiškega oglasa“ nam vtiakniti. Sicer pa se ni nič kaj posebnega za jeden zgodnje nastil. Va.